

amond (data zvernennya: 14.01.2021). [rus]. 19. Demokratiya i prava cheloveka: rol' Organizatsii Ob'yedinonnykh Natsiy. Programmnyy dokument, 2013. S.27. URL: http://old.russ.ru/politics/meta/20000814_diamond (data zvernennya: 15.01.2021). [rus].

Skrypniuk Oleksandr. Democracy and the political regime and the role of law in efficient functioning of democratic institutions

The article inquiries into the features of the law impact on the effective functioning of democratic institutions. The essence of democracy as a legal phenomenon and the process of its formation are examined, alongside with the perspectives of current legal institutions. The clause that the key feature of the political regime is how the issues of human and civil rights and freedoms are approached in the state, the level of the people's political involvement in the process of state and legal decision-making, the compatibility of government institutions with the relevant state legal framework, the presence of opposition and the prospects for competitive rivalry of political parties in the process of forming the public authorities. It is concluded that the specificity of democracy lies in the ability of its resources to self-reproduce within the existing system of the state legal institution. Drawing heavily on law abidance and compliance with the order in the state, democracy is well-positioned to implement economic and social reforms without significant material costs. The conclusions reached in the study are based on the standpoint of constitutional scholars who studied traditional and atypical forms of democracy, including the electronic one. The recommendations for improving the feasibility of political and legal system of Ukraine by strengthening the role of e-government are elaborated in the article by way of decentralization, gender equality, access to justice, independence of the media, blockchain technologies for information protection in the information society. The research methodology is based on the general scientific method of scientific cognition. In the process of examining the essence of democracy, its formation and further differentiation, historical and legal, formal and legal, formal and logical methods, the methods of analysis and synthesis were also applied.

Key words: political regime, democracy, institution of democracy, constitutional law, rule of law, legitimacy, human rights, decentralization, blockchain democracy.

DOI: 10.33663/0869-2491-2021-32-219-227

УДК 342.34

М. О. ПУХТИНСЬКИЙ,

кандидат юридичних наук, доцент*

ORCID: 0000-0002-9864-9056

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ
В КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОМУ ДИСКУРСІ**

У статті розглядаються конституційно-правові аспекти реалізації публічної влади, публічного управління в Україні. Вони досліджуються через познання та можливість впровадження в конституційну практику категорій врядування та належного врядування, які є проявом європейського вектору публічного управління, організації публічної влади. Аналізуються сучасні процеси, пов'язані з оновленням конституційно-правового регулювання відносин у сфері публічного владарювання.

Ключові слова: конституція, публічна влада, публічне управління, врядування, належне врядування.

* Pukhtynskiy Mykola, Candidate of Juridical Sciences (Ph. D.), Docent

Пухтинский Н. А. Трансформация публичного властвования в Украине в конституционно-правовом дискурсе

В статье рассматриваются конституционно-правовые аспекты реализации публичной власти, публичного управления в Украине. Они исследуются посредством познания и возможности внедрения в конституционную практику категорий «врядования» и «надлежащего врядования» (публичного властвования), которые являются проявлением европейского вектора публичного управления, организации публичной власти. Анализируются современные процессы, связанные с обновлением конституционно-правового регулирования отношений в сфере публичного властвования.

Ключевые слова: конституция, публичная власть, публичное управление, публичное властвование.

Pukhtynskiy Mykola. Transformation of governance in Ukraine in the constitutional and legal discourse

The article examines the constitutional and legal aspects of the implementation of public power, public administration in Ukraine. They are studied through knowledge and the possibility of introducing into constitutional practice the categories of governance and good governance, which are a manifestation of the European vector of public administration, the organization of public authority. The current processes related to the renewal of the constitutional and legal regulation of relations in the field of public governance are analyzed.

Key words: constitution, public authority, public administration, governance, good governance.

Вступ. Результати президентських і парламентських виборів в Україні засвідчили, що суспільство гостро потребує нової парадигми владарювання. Накопичена за роки становлення української державності зневіра щодо інститутів публічної влади привела до сучасної електоральної революції та необхідності зміни існуючої системи врядування країною. Цим зумовлена актуальність постановки питання про дослідження сучасного стану і перспектив трансформації врядування в Україні.

Огляд досліджень з проблематики статті. Проблемам трансформації, оновлення конституційно-правових засад владарювання в Україні присвячено чимало ґрунтовних наукових розвідок визнаних вчених: В. Б. Авер'янова, М. О. Баймуратова, Ю. Г. Барабаша, О. В. Батанова, В. І. Борденюка, Б. В. Калиновського, М. І. Козюбри, А. М. Колодія, В. В. Копейчикова, О. Л. Копиленка, В. В. Кравченка, А. Р. Крусян, О. В. Марцеляка, М. П. Орзіха, Н. М. Пархоменко, В. Ф. Погорілка, А. О. Селіванова, С. Г. Серьогіної, О. В. Скрипнюка, М. І. Ставнійчук, Ю. М. Тодици, В. Л. Федоренка, В. М. Шаповала, Ю. С. Шемшученка, Л. П. Юзькова, О. І. Ющика, інших авторів та роботи, в яких вони брали участь¹⁻¹¹. У цих працях досліджуються важливі теоретичні, конституційні, адміністративно-правові, управлінські, політологічні проблеми організації та здійснення публічної влади, особливості її прояву в окремих системах законодавчої, виконавчої влади, місцевого самоврядування. Наразі настає час комплексного, зокрема, конституційно-правового усвідомлення та охоплення функціонування владарювання в країні через категорії врядування та належного врядування, які є проявом європейського вектору публічного управління, організації публічної влади.

Постановка проблеми дослідження. Незважаючи на реформацію останніх років у сферах боротьби із корупцією, проведення люстрації державного апарату, здійснення трансформацій щодо децентралізації публічної влади, процесу об'єднання територіальних громад та їх законодавчого забезпечення, проведення

реформування освіти, охорони здоров'я тощо, політична система України, система публічної влади, соціальна складова суспільства залишаються розбалансованими, не відповідають головному конституційному принципу про демократичну, соціальну, правову державу. До цього часу оновлення Конституції, конституційного регулювання суспільних відносин не носить концептуально-системного характеру.

Подальша розбудова демократичної системи владарювання потребує розвитку конституційно-правового регулювання та визначення інноваційних механізмів здійснення публічної влади. Результатом цих розвідок може стати розробка та обговорення в процесі загальнонаціональної дискусії в різних форматах її проведення Концептуальних засад формування та конституційно-правового, політичного оновлення врядування в Україні.

Метою та завданнями дослідження є інвентаризація сучасних проблем конституційно-правового регулювання здійснення публічної влади та окреслення пріоритетів трансформації конституційно-правового регулювання врядування в Україні.

Дослідження зазначених перспектив пов'язано з новою парадигмою владарювання в Україні – належного врядування. Така парадигма дає змогу використати постулати антропоцентричної філософії пріоритету прав і свобод людини та поєднати і реалізувати інтереси суб'єктів публічної влади: законодавчої, виконавчої, місцевого самоврядування; інституцій громадянського суспільства; бізнес-асоціацій, середовища і, таким чином, гармонізувати процеси суспільного розвитку. *При цьому належне врядування (англ. good governance) – розуміється як загальноновизнана система цінностей щодо публічного владарювання та управління, процес системної взаємодії активних учасників (стейкхолдерів) публічної влади та публічного управління.* Ними є участь, орієнтація на консенсус, відповідальність (підзвітність), прозорість, належне реагування, ефективність і результативність, рівність та врахування інтересів і відповідність принципу верховенства права. 12 Принципів належного врядування закріплені в Стратегії інновацій і належного врядування на місцевому рівні, схваленій рішенням Комітету Міністрів Ради Європи у 2008 р. у Валенсії (Іспанія)¹². Вони охоплюють такі питання, як етична поведінка, верховенство права, ефективність та результативність, прозорість, надійне фінансове управління та підзвітність.

Першочерговим у перспективах трансформації конституційно-правового регулювання врядування є системне оновлення, модернізація Конституції України. Фрагментарні спроби реформування Основного Закону (щодо судової влади, децентралізації публічної влади) не були продуктивними, оскільки не забезпечували комплексної трансформації Конституції відповідно до загальних принципів конституціоналізму. Доцільно використати позитивний досвід напрацювань *Конституційної Асамблеї* стосовно проекту концепції внесення змін до Конституції. Принципові положення щодо: зміцнення основ безпосереднього народовладдя (впровадження категорій, інститутів врядування громадянського суспільства); визначення справжніх гарантій реалізації конституційних прав і свобод громадян та конституційно-правової відповідальності представників публічної влади; організації діяльності парламенту; конституційного арбітражу Президента; забезпечення дієвої відповідальності Уряду за соціально-економічний розвиток; уточнення принципів та елементів адміністративно-територіального устрою, статусу Автономної Республіки Крим;

засад децентралізації публічної влади на територіальному рівні її організації, тощо після підготовки оновленої редакції Конституції України і прийняття Закону «Про Всеукраїнський референдум» можна було б винести на референдум для прийняття рішення щодо укладення нового суспільного договору.

Серед наступних перспектив трансформації конституційно-правового регулювання – оновлення конституційного та галузевого законодавства щодо інститутів публічної влади, публічного управління та врядування в Україні.

Конституційний принцип народовладдя, закріплений у ст.5 Конституції України є основою конституційного ладу, політичної системи України і має бути насамперед впроваджений у «тіло» Конституції, її інститути: безпосередньої та представницької демократії, конституційних прав і свобод людини і громадянина, законодавчої, виконавчої, судової влади, місцевого самоврядування, а також у відповідні органічні закони. Цей принцип може бути ефективно реалізований у конституційному законі «Про конституційні засади врядування в Україні», який доцільно розробити відповідно до зазначеної нової парадигми публічної влади та публічного управління. Даний принцип може реалізовуватись також у законодавстві про референдуми (Всеукраїнський та місцеві); про електронну демократію, яка передбачає повну відкритість діяльності влади, автоматизацію публічних процесів онлайн; про народну законодавчу ініціативу тощо. При розробці та прийнятті правових актів у цій сфері доцільно мати на увазі застереження щодо вад референдної демократії (на кшталт нацистської Німеччини), імперативного мандата (пережитку радянського тоталітаризму). Слід також визначитися із законодавством про конституційно-правову відповідальність.

Реальне гарантування здійснення основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина полягає у: використанні антропоцентричної ідеології щодо гарантій реалізації прав, свобод та обов'язків людини і громадянина – повага до людської гідності повинна стати основним принципом у діяльності держави; наданні якісних соціальних послуг громадянам у сферах освіти, охорони здоров'я, соціального, пенсійного забезпечення тощо.

Перегляд основ організації та діяльності парламенту лежить у площині відповідних конституційних змін щодо кількісного складу парламенту, його структури, чіткого визначення організації коаліції; ревізії та оновлення Регламенту Верховної Ради; прийняття законодавства про опозицію, лобістську діяльність, легалізація її діяльності; запровадження конституційно-правової, адміністративної, дисциплінарної відповідальності народних депутатів України.

Розвиток законодавства щодо статусу Президента України передбачає розробку та прийняття Закону «Про Президента України», в якому доцільно уточнення його статусу як глави держави, реалізації ним державно-арбітражних функцій і повноважень, законотворчої діяльності у вигляді внесення законодавчих пропозицій до уряду та парламенту, визначення правового статусу Офісу Президента України.

Щодо інновацій у сфері виконавчої влади, то доцільно продумати оновлення Закону «Про Кабінет Міністрів України» стосовно зміцнення виконавчої вертикалі, посилення відповідальності за розробку, виконання Програми діяльності Уряду та її звітування в парламенті, перенесення тягаря підготовки і представлення законопроектів (професіоналізація законопроектної діяльності) до Уряду, запровадження обов'язкової контрасигнації законопроектів, підготовле-

них народними депутатами, Президентом України, запровадження інституту урядників-префектів та ліквідація місцевих державних адміністрацій.

На порядок денний трансформації територіальної організації влади, адміністративно-територіального устрою (АТУ), територіального врядування ставиться завдання конституційно-правового забезпечення трансформації територіального врядування.

Конституційно-правове оформлення реформування АТУ України має виходити зі збереження його унітарної форми, уточнення статусу Автономної Республіки Крим, зокрема, щодо статусу кримськотатарського народу, прийняття базового закону про засади адміністративно-територіального устрою України із визначенням елементів його системи (громади, району, регіону-області, міст зі спеціальним статусом – Києва та Севастополя).

На перший план трансформації територіальної організації влади, територіального врядування в Україні виходить проблематика субрегіонального, районного рівня врядування, місцевого самоврядування, державного управління, виконавчої влади. Після схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади (01 квітня 2014 р.), прийняття низки важливих законодавчих актів з питань місцевого і регіонального розвитку: про засади державної регіональної політики, співробітництво територіальних громад, добровільне об'єднання територіальних громад тощо, а також практичних кроків щодо децентралізації публічної влади значно зміцнився базовий рівень місцевого самоврядування у результаті формування понад тисячі об'єднаних територіальних громад (ОТГ). ОТГ, по суті, поглинули районний рівень місцевого самоврядування і витісняють з карти територіальної організації влади районні ради та районні державні адміністрації. Країна вступає в завершальний етап трансформації місцевого самоврядування, адміністративно-територіального устрою, впровадження нових контрольно-наглядових, координуючих інституцій місцевої виконавчої влади.

Процес трансформації територіального врядування має забезпечуватись відповідними фінансово-економічними, організаційними, кадровими, правовими механізмами, які супроводжують децентралізацію публічної влади на територіальному рівні її організації.

Важливим у реформуванні територіального врядування, адміністративно-територіального устрою є підписання Президентом України Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій»¹³, що дасть змогу врегулювати питання правонаступництва комунального і державного майна, а також бюджетних ресурсів, прав та обов'язків районних рад, ліквідованих Постановою Верховної Ради «Про утворення та ліквідацію районів»¹⁴. Закон розблоковує початок роботи органів місцевого самоврядування новоутворених громад, обраних на місцевих виборах 2020 р. та відкриває процес реорганізації місцевих органів влади попередніх територіальних громад. Законом врегульовуються питання розмежування та фінансування соціально важливих об'єктів комунальної власності між районами та новоутвореними громадами, зокрема, закладів охорони здоров'я, освіти, культури, спорту тощо. Закон відкриває також можливості для утворення та реорганізації районних державних адміністрацій і призначення їх голів. З набранням Законом

чинності впорядковується юрисдикція районних державних адміністрацій і районних рад за новим територіальним устроєм (відповідно до рішень уряду та згаданої Постанови створено 1469 територіальних громад і 136 районів).

Конституційно-правове оформлення трансформації місцевого самоврядування має відбуватися на засадах первісності територіальної громади, децентралізації публічної влади, субсидіарності, повсюдності, амальгамації (об'єднання) територіальних громад, їх співробітництва.

Значною віхою в удосконаленні, реформуванні муніципальної публічної влади має стати нова редакція Конституції України щодо децентралізації влади. Особливо це стосується змін у системі виконавчої влади та місцевого самоврядування, впровадження інституту «префекта» (урядника), який має виконувати контрольно-наглядові, координаційні функції. Йдеться про нову редакцію статей 118, 119, 140, 143, 144 Конституції.

На черзі – конституційно-правова трансформація статусу столиці України – міста Києва шляхом внесення відповідних змін до Конституції України, оновлення Закону «Про столицю України», прийняття нової редакції Статуту територіальної громади міста Києва; відновлення місцевого самоврядування в місті Києві через розподіл повноважень між місцевим органом виконавчої влади (урядником-префектом) та органами місцевого самоврядування (міською та районними радами, їх власними виконавчими органами).

Потребує продовження та уточнення реформування судової влади шляхом повернення довіри й поваги до суду, запровадження інституту мирових суддів, ефективного суду присяжних, розвитку законодавства про mediaцію тощо.

Сучасний стан конституційно-правового регулювання публічної влади, врядування та територіального врядування в Україні характеризується наявністю чималих проблем щодо ефективного функціонування інститутів конституційного права, системного оновлення Основного Закону. Це диктує необхідність визначення перспектив подальшої трансформації зазначеного регулювання та його прискорення.

При цьому слід дотримуватись основоположних засад конституціоналізму, принципів та конституційних процедур.

Реалізація конституційного, політико-правового оновлення публічної влади, врядування в Україні має передбачати комплексну трансформацію системи владарювання в доктринальному і прикладному аспектах. У доктринальному вимірі доцільно розробити і на громадському рівні широко обговорити Концептуальні засади формування та конституційно-правового, політичного оновлення врядування в Україні, спираючись на постулати «належного врядування». Доцільно також визначитись із концепцією системного оновлення, модернізації Конституції України, без якої спроби реформування Основного Закону стають проблематичними. У прикладному вимірі доцільно запровадити систему громадського моніторингу та контролю за функціонуванням публічної влади щодо її модернізації з використанням традиційних і новітніх електронних форм безпосередньої демократії.

Висновки. Окреслення пріоритетів трансформації конституційно-правового регулювання врядування в Україні пов'язано з новою парадигмою владарювання в Україні – належного врядування. Така парадигма дає змогу використати постулати антропоцентричної філософії пріоритету прав і свобод людини та поєднати і реалізувати інтереси суб'єктів публічної влади: законодавчої, виконавчої, місце-

вого самоврядування; інституцій громадянського суспільства; бізнес-асоціацій, середовища і, таким чином, гармонізувати процеси суспільного розвитку.

Оновлення Конституції, процес конституційно-правової модернізації пов'язані зі становленням цілісної системи публічної влади, публічного управління, врядування в Україні. Зокрема, це стосується територіальної організації публічної влади. Тому нові нормотворчі пошуки мають стосуватися не лише і не стільки законодавчого закріплення інституту «префекта» (урядника), скільки вироблення комплексного конституційно-правового уявлення та розробки законодавства щодо основ організації та функціонування муніципальної влади. Прийняття Конституції у новій редакції збалансує систему територіальної організації влади, систему місцевого врядування в цілому і зумовить необхідність розробки та ухвалення нового покоління законодавства про засади публічної влади в Україні. Тут доцільно вести мову щодо підготовки та обговорення проєктів законів про місцеві органи виконавчої влади, про основи фінансової децентралізації, про місцеве самоврядування (нової редакції), про засади місцевого врядування.

Сучасна трансформація територіального врядування через реформу адміністративно-територіального устрою, децентралізацію публічної влади, розбудову спроможного місцевого самоврядування має виняткове значення для збереження цілісності, суверенітету України, її унітарної організації.

1.Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: у 2 т. Т.1: Загальна частина / ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова) та ін. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2007. 592 с. 2.Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні: монографія / В.О.Антоненко, М.О.Баймуратов, О.В.Батанов та ін.; за ред.: В.В.Кравченка, М.О.Баймуратова, О.В.Батанова. Київ: Атіка, 2007. 864 с. 3.Актуальні проблеми сучасного конституційного права України: зб. наук. праць / відп. ред. академік НАН України Ю.С.Шемшученко та докт. юрид. наук, професор О.В.Батанов. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2014. 458 с. 4.Довідник з практичного конституціоналізму / вступне слово Голови Верховної Ради України В.Б.Гройсмана. Київ: Парламентське вид-во, 2015. 328 с. 5.Досвід децентралізації у країнах Європи: зб. док. Пер. з іноз. мов / заг.ред.В.Б.Гройсмана. Київ: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 2015. 766 с. 6.Конституційна реформа в Україні: новий етап та сучасні виклики. Київ: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 2015. 286 с. 7.Конституційне право України. Академічний курс: підручник: у 2 т. Т.2./ за заг. ред. Ю.С.Шемшученка. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2008. 800 с. 8.Конституційне право України: прагматичний курс: навч. посіб. / М.В.Афанасьєва, Ю.Ю.Бальцій, Ю.Д.Батан та ін.; за заг. ред. М.В.Афанасьєвої, А.А.Єзерова; тех. ред. Ю.Д.Батан. Одеса: Юрид. літ., 2017. 256 с. 9.Питання правового забезпечення модернізації державного управління та місцевого самоврядування в Україні: матеріали наук.-практ. конф./ заг. ред. Т.В.Мотренка, В.Є.Воротіна. Київ: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 2017. 197 с. 10.Теоретико-методологічні проблеми сучасного конституціоналізму та державного управління в Україні. Київ: Ін-т законодавства Верховної Ради України, Ін-т держави і права ім.В.М.Корецького, 2009. 204 с. 11.Реформа публічного управління в Україні: виклики, стратегії, майбутнє: монографія / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; відп. редактор І.А.Грицяк. Київ: К.І.С., 2009. 240 с. 12.Стратегія інновацій та належного врядування на місцевому рівні. URL: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2015/05/Strategy_for_Innovation.pdf. 13.Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій: Закон України від 17 листопада 2020 р. № 1009-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1009-20#Text>. 14.Про утворення та ліквідацію районів: Постанова Верховної Ради України від 17 липня 2020 р. № 807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807-20#Text>

References:

1. Administratyvne pravo Ukrainy. Akademichnyi kurs: pidruch.: u 2 t. T.1.: Zahalna chastyna / red. kolehiia: V.B.Averianov (holova) ta in. Kyiv: Vydavnytstvo «Iurydychna dumka», 2007. 592 s. [ukr].
2. Aktualni problemy stanovlennia ta rozvytku mistsevoho samovriaduvannia v Ukraini: monohrafiia / V.O.Antonenko, M.O.Baimurатов, O.V.Batanov ta in.; za red.: V.V.Kravchenka, M.O.Baimuratova, O.V.Batanova. Kyiv: Atika, 2007. 864 s. [ukr].
3. Aktualni problemy suchasnoho konstytutsiinoho prava Ukrainy: zb. nauk. prats / vidp. red. akademik NAN Ukrainy Yu.S.Shemshuchenko ta doktor yurydychnykh nauk, profesor O.V.Batanov. Kyiv: Vyd-vo «Iurydychna dumka», 2014. 458 s. [ukr].
4. Dovidnyk z praktychnoho konstytutsionalizmu / vstupne slovo Holovy Verkhovnoi Rady Ukrainy V.B.Hroismana. Kyiv: Parliamentske vyd-vo, 2015. 328 s. [ukr].
5. Dosvid detsentralizatsii u krainakh Yevropy: zb. dok. Per. z inoz. mov / zah. red. V.B.Hroismana. Kyiv: Instytut zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2015. 766 s. [ukr].
6. Konstytutsiina reforma v Ukraini: novyi etap ta suchasni vykylyky. Kyiv: Instytut zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2015. 286 s. [ukr].
7. Konstytutsiine pravo Ukrainy. Akademichnyi kurs: pidruchnyk: u 2 t. T.2 / Za zahalnoi redaktsiei Yu.S.Shemshuchenka. Kyiv: TOB Vydavnytstvo «Iurydychna dumka», 2008. 800 s. [ukr].
8. Konstytutsiine pravo Ukrainy: prahmatychnyi kurs: navch. posib. / M.V.Afanasieva, Yu.Yu.Baltsii, Yu.D.Batan [tain.]; za zah. red. M.V.Afanasievoi, A.A.Yezerova; tekhn. red. Yu.D.Batan. Odesa: Yurydychna literatura, 2017. 256 s. [ukr].
9. Pytannia pravovoho zabezpechennia modernizatsii derzhavnoho upravlinnia ta mistsevoho samovriaduvannia v Ukraini (materialy naukovo-praktychnoi konferentsii) / zah. red. T.V.Motrenka, V.Ye.Vorotina. Kyiv: Instytut zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2017. 197 s. [ukr].
10. Teoretyko-metodolohichni problemy suchasnoho konstytutsionalizmu ta derzhavnoho upravlinnia v Ukraini. Kyiv: Instytut zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy, Instytut derzhavy i prava im. V.M.Koretskoho, 2009. 204 s. [ukr].
11. Reforma publichnoho upravlinnia v Ukraini: vykylyky, stratehii, maibutnie: monohrafiia / Nats. akad. derzh.upr. pry Prezydentovi Ukrainy; vidp. redaktor I.A.Hrytsiak. Kyiv: «K.I.S.», 2009. 240 s. [ukr].
12. Stratehiia innovatsii ta nalezhnoho vriaduvannia na mistsevomu rivni. URL: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2015/05/Strategy_for_Innovation.pdf. [ukr].
13. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo vporiadkuvannia okremykh pytan orhanizatsii ta diialnosti orhaniv mistsevoho samovriaduvannia i raionnykh derzhavnykh administratsii: Zakon Ukrainy vid 17 lystopada 2020 roku № 1009-ІKh. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1009-20#Text>. [ukr].
14. Pro utvorennia ta likvidatsiiu raioniv: Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 17 lypnia 2020 roku № 807-ІKh. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807-20#Text>. [ukr].

Pukhtynskiy Mykola. Transformation of governance in Ukraine in the constitutional and legal discourse

Introduction. The aim of the article:

The purpose and objectives of the study are an inventory of current problems of constitutional and legal regulation of public authority and outline priorities for the transformation of constitutional and legal regulation of government in Ukraine.

Results. *The results of the presidential and parliamentary elections in Ukraine have shown that society is in dire need of a new paradigm of government. Now is the time for a comprehensive, in particular, constitutional and legal awareness and coverage of the functioning of government in the country through the categories of governance and good governance, which are a manifestation of the European vector of public administration, the organization of public authority.*

Further development of the democratic system of government requires the development of constitutional and legal regulation and the definition of innovative mechanisms for the exercise of public power. The result of these investigations may be the development and discussion in the process of national discussion in various formats of its implementation – Conceptual principles of formation and constitutional, legal, political renewal of government in Ukraine.

The study of these perspectives is associated with a new paradigm of governance in Ukraine - the paradigm of good governance. This paradigm allows to use the postulates of the

anthropocentric philosophy of the priority of human rights and freedoms and to combine and realize the interests of public authorities: legislative, executive, local self-government; civil society institutions; business associations, the environment and thus harmonize social development processes. At the same time, good governance is understood as a generally accepted system of values regarding public domination and management, the process of systematic interaction of active participants (stakeholders) of public authorities and public administration.

The priority in the prospects of transformation of the constitutional and legal regulation of governance is a systematic update, modernization of the Constitution of Ukraine. Among the following prospects for the transformation of constitutional and legal regulation: updating the constitutional and sectoral legislation on the institutions of public power, public administration and governance in Ukraine.

The issues of subregional, district level of government, local self-government, public administration, executive power come to the forefront of the transformation of the territorial organization of power, territorial government in Ukraine. The process of transformation of territorial governance should be provided by appropriate financial and economic, organizational, personnel, legal mechanisms that accompany the decentralization of public power at the territorial level of its organization.

A significant milestone in the improvement and reform of municipal public power should be the new version of the Constitution of Ukraine on decentralization of power.

Conclusions. *Outlining the priorities for the transformation of the constitutional and legal regulation of governance in Ukraine is associated with a new paradigm of governance in Ukraine – the paradigm of good governance. Renewal of the Constitution, the process of constitutional and legal modernization are associated with the formation of an integrated system of public power, public administration, governance in Ukraine. In particular, this applies to the territorial organization of public authorities. Here it is expedient to talk about the preparation and discussion of draft laws on local executive bodies, on the basics of financial decentralization, on local self-government (new version), on the principles of local governance.*

Key words: *constitution, public authority, public administration, governance, good governance.*

DOI: 10.33663/0869-2491-2021-32-227-235

УДК 342.7

Т. А. КОСТЕЦЬКА,

кандидат юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник*

ORCID: 0000-0002-3841-4925

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ: ІНФОРМАЦІЙНІ ТА КОМУНІКАЦІЙНІ АСПЕКТИ

Висвітлюються актуальні питання реалізації нового (другого) етапу реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Серед головних завдань цього етапу визначено чітке розмежування повноважень та функцій контролю різних рівнів управління, розвиток форм місцевої прямої демократії. Звертається увага на важливість інформаційного чинника децентралізації. Ефективність досліджуваних процесів залежить від стратегії національної інформаційної політики, впровадження її на місцях, здійснення інформаційної діяльності органів місцевого самоврядування. Розглядаються комунікативні взаємовідносини органів публічної влади, їх взаємодію з

* **Kostetska Tetiana**, Candidate of Juridical Sciences (Ph. D.), Docent, Senior Research Officer.